

Fa tres anys, en un poble de Daguestan, va ser assassinada Mariam Magomedova, de 22 anys. La seva mare, Malika Magomedova, considera que la seva filla va ser víctima dels anomenats “crims d'honor”. El principal sospitós del crim, Kasum Magomedov, és el tiet de la noia (germà del pare de la Mariam).

Malika Magomedova assegura que en Kasum va escanyar la seva filla perquè considerava el

seu comportament reprobable i, d'aquesta manera, volia netejar “una taca” de la família.

Ja que els “assassinats d'honor” no són, malauradament, un fet anecdòtic al Daguestan, la nostra corresponsal Aida Gadzhieva va parlar amb Malika Magomeda de la tragèdia que va afectar la seva família.

“La Mariam es va casar el 2007. I no va tenir sort. Ella no volia casar-se amb aquell home, però els familiars ho havien acordat així. Tenim parents comuns amb la família del marit. Es va casar i va viure amb ell un any i dos mesos. Ella tenia 18 anys, i ell era 13 anys més gran. Era un home molt gelós, que a més estava malalt de tuberculosi. No la deixava sortir de casa gairebé mai, ni tan sols la deixava venir a veure'm al mercat, on jo treballava.

Jo, per la meva banda, m'havia divorciat del meu marit ara fa 18 anys. Ell se'n va anar a Magnitogorsk on es va casar amb una dona russa i van tenir una filla. Ara és a la presó per assassinat. Des que va marxar, el pare de la Mariam mai va mantenir el contacte amb les nostres filles. Jo sola he criat les dues nenes. Vaig marxar a casa la meva germana a Moscou i vaig començar a treballar. Havia de guanyar diners per pagar la dot de les filles i construir una llar.

La Mariam va ser molt bona alumna a l'escola, treia excel·lents en tot, i li hagués agradat continuar estudiant. Però el seu marit deia que estudiar no li feia cap falta, ja que ell podria mantenir-la. Però ell no treballava, així que jo els enviava diners regularment des de Moscou.

Un dia la Mariam va rebre una trucada. El marit estava a l'habitació del costat i de seguida va entrar per demanar qui era. Ella li va dir que no ho sabia. Ell va agafar l'auricular però l'interlocutor va penjar. El marit li va muntar un escàndol a la Mariam, i aviat es van separar. Els parents volien arreglar el matrimoni, però ella no va voler. I jo vaig estar d'acord amb ella. Sobre tot, tenint en compte que no tenien fills.

Quan es van separar, la Mariam va venir a viure amb mi a Moscou. Va arribar a l'agost de 2008, i va començar a estudiar a la Facultat d'Econòmiques, als vespres. El primer curs se'l va treure amb excel·lents. Els matins treballava d'encarregada en una botiga. Vivíem bé, llogàvem un pis, estàvem contentes.

L'estiu de 2010, ens van convidar a un casament al Daguestan. Un nebot es casava l'1 d'agost a Netxaevk, el nostre poble. Tot va anar bé, ens vam divertir, vam ballar... El dia 5, un altre familiar es va casar també, i les meves filles i jo vam ajudar-los en els preparatius. La Mariam estava pintant el portal d'un dels parents quan la va trucar una amiga de l'antiga escola: van quedar per trobar-se i organitzar un viatge l'endemà a la platja amb altres exalumnes. Volien llogar un taxi col·lectiu i de passada visitar una companya que vivia a la capital, Makhatxkalà, i que no feia gaire havia tingut una criatura.

Mentre era amb les amigues i els nois al pati de l'escola, van passar en cotxe el meu cosí Kasum Magomedov i el meu nebot Khiram Xamkhalov. En Kasum és el germà del meu marit, és a dir, el tiet de la Mariam. Quan la va veure, va aturar el cotxe i va enviar en Khiram a buscar-la. Ella s'hi va atansar. Llavors li van dir que pugés al cotxe. Ella els va fer cas (eren el seu tiet i el seu cosí). Després, ella va desaparèixer.

Aquella nit vaig estar fins les dues de la nit esperant que arribés la Mariam. La trucava però no agafava el telèfon.

L'endemà va trucar la seva companya de classe, i em va preguntar per què la Mariam no era amb el grup de noies esperant el taxi per anar a la platja. No li vaig dir que no havia vingut a dormir a casa. Li vaig dir que jo no li deixava anar. Durant uns quants dies només jo, la meva germana i la meva cunyada estàvem al cas que la Mariam havia desaparegut. No estava segura que estigués amb algú, o fins i tot vaig pensar que potser havia anat a la platja amb les seves amigues pel seu compte, pensant que jo no l'hauria deixat marxar.

Però llavors, la seva amiga va tornar de la platja i em va trucar, preguntant-me per la Mariam i dient-me per què no l'havia deixat marxar amb elles. Llavors em va caure l'ànima als peus. De seguida ho vaig entendre: la meva filla no estava viva. Mai no havia succeït abans, que no em truqués durant un dia sencer...

Llavors li vaig dir a la noia la veritat, que feia dies que la Mariam estava desapareguda. Ella em va explicar que l'última vegada que l'havia vist va ser quan en Kasum i en Khiram se la van endur. Vaig anar cap a casa d'en Khiram. Em va explicar que en Kasum l'havia dut fins a una cruïlla, van sortir tots i es van separar, cadascú en direccions diferents. La Mariam va anar a acabar de pintar el portal de casa dels parents, i en Kasum va anar cap a treballar. Em va

estranyar que l'acompanyessin fins la cruïlla amb cotxe, quan a peu no hi ha més de vint passes, però no en vaig fer cas.

L'endemà hi va haver un altre casament. Vaig anar-hi amb la filla gran. Tots em preguntaven: “Què et passa, Malika, que no estàs de bon humor?” Perquè la gent no sospités, jo feia veure que no passava res. Al final no vaig poder aguantar més, vaig sortir i, davant la meva cunyada, li vaig dir el què havia passat i em vaig posar a plorar. De seguida va trucar els seus germans, entre ells en Kasum. Va venir totalment borratxo, amb prou feines s'aguantava dret.

«Què ha passat?» —«La Mariam s'ha perdut». Es va aixecar abruptament, es va posar histèric: «Com que s'ha perdut? On pot ser? Desgraciada, com l'arplegui!» - «Una companya de classe ha dit que la vas fer pujar al teu cotxe i te la vas endur» —«Amb en Khiram la vam deixar a la cantonada».

Va trucar en Khiram, i va sortir de casa... Després va demanar que no diguéssim res a ningú, va dir, “jo la trobaré, descobriré amb qui parlava per telèfon abans que desaparegués”. Se'n va anar a les oficines de la companyia de telèfon Beeline a demanar una relació de trucades, però aquell dia era festiu. I a mi em va dir: «Vés al casament, no deixis que la gent sospiti que passa res dolent».

Al casament tota la família va preguntar on era la Mariam. Jo responia que no es trobava bé. En Kasum va arribar al vespre i li vaig demanar que m'expliqués on havia anat. En Kasum va dir: he anat a tot arreu, he parlat amb tothom he preguntat qui l'havia trucat. Ningú sap res.

Havia preguntat als seus companys de classe. Entre ells ja hi havia rumors que la Mariam havia desaparegut. I la família encara no en sabia res. Jo estava molt angoixada.

Encara no havia dit res als meus germans i, al sisè dia, li vaig explicar al meu germà Magomed. Va començar a buscar-la també, però a part d'en Kasum. Llavors va venir el meu altre germà de Moscou, en Murtuz.

Jo vaig passar deu dies asseguda en un sofà a casa de la meva cunyada, incapaç de menjar o de dormir. Només prenia pastilles, tremolava tot el dia. Murtuz i Asilder, el germà del Kasum, van denunciar l'ocorregut a la policia. En Kasum els hi va acompanyar en cotxe, però no va entrar a la comissaria.

Quan el meu germà Murtuz va quedar-se a soles amb en Khiram, li va dir: “Tu has sigut l'última persona en veure-la viva. Explica'm exactament què va passar”. Llavors en Murtuz em va explicar que en Khiram es va posar nerviós i que no va ser capaç de mirar-lo a la cara. En aquells moments va ser quan vam començar a sospitar d'ells.

Al poble hi ha dos cementiris. En un d'ells en Murtuz va trobar-hi un lloc sospitós on hi havia terra remoguda recentment i coberta amb fenc. Semblava una tomba recent. Però resulta que no havien enterrat ningú al cementiri les últimes setmanes. Des del mateix cementiri en Murtuz va trucar en Kasum i li va dir: “He trobat una cosa sospitosa. Si hi tens algo a veure, digue-ho ara, o després serà massa tard”.

Això va succeir el 14è dia després de la desaparició. Després d'això en Murtuz va tornar a parlar amb en Khiram, i aquest finalment va reconèixer que a la cruïlla ell va sortir del cotxe sol, i en Kasum se'n va endur en algun lloc la Mariam.

Aquella mateixa nit, els parents d'en Kasum van anar a buscar en Murtuz. Van portar-lo a casa d'un dels germans d'en Kasum, l'Asilder. Allà hi havia el pare d'en Kasum, els germans, i tots els homes de la família. Tots esperaven en Murtuz. I li van dir: “Teníem una taca. I la vam netejar”. En Murtuz es va inquietar: “Quina taca? Què heu fet amb ella?”. “En Kasum la va matar”.

Li van dir: aquí tots som parents, mantinguem l'assumpte en secret, enterrem la noia sense fer soroll i ho deixem aquí, sense que se sàpiga.

El meu germà, en Murtuz, no hi va estar d'acord. Va dir: “Respondreu per aquest crim”, i va marxar.

A les 5 del matí els meus germans van venir a casa. Al veure que tenien els ulls negats, vaig entendre-ho tot i em vaig desmaiar.

Els primers a venir a presentar el condol van ser gent molt propera a Kasum: el seu pare i el seu germà Asilder. Però ell no ho va fer. La meva germana gran es va abraonar contra ells, però la van fer fora.

Les dones de la seva família es van reunir a casa de la mare d'en Kasum, i després van venir a casa nostra, per presentar-nos el condol. Van condemnar en Kasum, i van dir: “Com va poder aixecar una mà contra la Mariam! Malika, et recolzem. Fes el que vulguis amb ell, com si el vols matar, o portar-lo a la presó: et recolzarem”.

Una setmana més tard, la meva germana va demanar a l'Asilder: “Per què la va matar en Kasum? Suposo que a tu t'ho va dir... Que algú la va veure passejant amb algun noi, o agafant-s'hi de la mà?”. “I què et creus, que havíem d'esperar a que això succeís?”, va dir l'Asilder.

En Khiram va dir que en Kasum el va avisar la nit de l'assassinat perquè l'ajudés a enterrar la noia, però que no hi va anar. Només va prometre no explicar res de tot allò. Tot això consta a les actes del primer interrogatori, però després, davant del tribunal es va retractar. Però crec que en Kasum no va poder tot sol cavar el forat, el devien ajudar algun dels nebots.

Lavors, amb els meus germans vam haver de desenterrar la Mariam amb les mans, per evitar tocar el seu cos amb les pales, era a poca profunditat. El seu cos jeia doblegat...

Van detenir en Kasum i la investigació es va allargar un any, després el van deixar en llibertat i van tancar el cas. No podia veure com es passejava pel poble, com ballava als casaments. Vaig escriure a tothom: a en Putin, a en Medvédev, a en Iuri Txaika (el fiscal general de la Federació Russa) a l'Aleksànder Bastrikin (cap del Comitè d'investigació de la Federació Russa)...

Vaig anar a Moscou a demanar audiència, però no ho vaig aconseguir. Un investigador em va dir: no callis, queixa't o tancaran el cas; escriu a tot arreu on puguis. De tot allò que jo havia escrit a Makhatxkalà ningú en va fer cas. Només quan vaig començar a enviar la meva queixa a Moscou, al president, l'afer es va moure, i es va transferir de Kiziliurt al departament d'investigacions de Makhatxkalà. Van tornar a tancar el Kasum a la presó.

Vaig demanar que el judici fos a la capital, a Makhatxkalà, però ningú em va escoltar, i van acabant fent-lo al poble, a Netxaevk. Tinc la còpia de tot el judici. Vaig anar a totes les sessions, i pensava que el condemnarien. En una ocasió, quan em van cridar a declarar, li vaig dir: “El teu germà ens va deixar, mai va venir a veure'ns, ni tan sols ens trucava. I tu, que potser ni que fos una vegada vas preocupar-te de què menjaven les teves nebodes, de quina roba duïen, que potser vas felicitar-les ni que fos un cop pel seu aniversari, o les vas ajudar en alguna cosa? No. Mai. Per què doncs, vas decidir que podies disposar de la seva vida?”. No em va contestar, ni tan sols em va mirar.

Després les cunyades i tota la seva família van començar a donar-li suport i a allunyar-se de mi. No els va agradar que jo hagués enviat a la presó el seu fill...

El procediment es va allargar vuit mesos, el fiscal va demanar 12 anys de presó en règim estricte. Però el jutge el va absoldre. Quan vaig llegir el protocol del judici em vaig quedar en estat de xoc: ho havien canviat tot, ho havien capgirat tot.

En Kasum no és tan ric com per comprar el jutge, però darrere seu hi ha una família molt poderosa, el seu oncle treballa a l'Administració, coneix tothom, té contactes, és amic del president del tribunal, es van posar d'acord amb el jutge i amb la policia.

Però jo no estic disposada a deixar-ho estar, no permetré que tanquin el cas. Ja estic preparant la documentació necessària per dur-ho al Tribunal Europeu de Drets Humans. Vull saber per què van matar la meva filla, només vull saber això. Res més. Van intentar reconciliar-se amb mi, però jo no vaig voler. No vull fer les paus.

Al nostre poble, Netxaevk és la quarta vegada que succeeix un fet similar. Però sóc la primera que ho he denunciat en veu alta. Els altres no van anar a la policia, les noies van desaparèixer i aquí es va acabar tot.

Al poble hi havia un noi d'una família rica que es passejava per l'escola amb una pistola, xulesc, amb supèrbia. Presumia que totes les noies de Netxaevk passaven per ell. I per aquesta raó van matar dues noies, a qui havien vist amb ell. Després, a aquest noi, també el van matar, segurament algun familiar de les noies. Mentre estava amb una colla d'amics, van anar a buscar-lo una gent emmascarada i van matar-ne quatre de cop.

Els van pensar que jo també callaria. Quan van venir a donar-me el condol, una dona em va dir: «Tu ja saps on és enterrada la teva filla, pots anar-la a veure al cementiri. Jo no sé on van enterrar la meva. Sé que hi estan implicats el meu marit i el seu germà, em volia divorciar però ell no em va donar permís. I ara el germà del marit ve de visita i jo he de servir-li el menjar, a l'assassí de la meva filla. Ara t'has de calmar» —Així em va parlar. Ara ja m'he refet una mica.

Els meus germans i germanes m'ajuden, és clar. Però fa tres anys que no puc dormir, no puc parar de pensar com va succeir tot això, què va sentir la meva filla...

Aida Gadzhieva, per la revista ["Slovo Zhenshiny"](#)